

Eduskunnan hallintovaliokunnalle

**Lausunto HE 232/2021 vp hallituksen esityksestä eduskunnalle laiksi
kolmansien maiden kansalaisten maahantulon ja oleskelun edellytyksistä
tutkimuksen, opiskelun, työharjoittelun ja vapaaehtoistoiminnan perusteella
annetun lain muuttamisesta ja siihen liittyviksi laeiksi**

Suomen ylioppilaskuntien liitto SYL ry. kiittää mahdollisuudesta lausua ja toteaa seuraavaa.

SYL pitää esityksen tavoitteita tärkeinä ja kannatettavina.

SYL kannattaa erityisesti muutosta, jonka myötä opiskelija voi hakea ja saada oleskeluluvan koko opintojen ajaksi. Näin ollen opiskelija voi keskittyä tutkintonsa edistämiseen ilman, että joutuisi huolehtimaan jatkoluvan hakemisesta kesken opintojen. Lupatyypin muuttuminen tilapäisestä jatkuvaksi on selkeä parannus aiempaan verrattuna. Samoin opintojen jälkeen myönnettävän oleskeluluvan voimassaoloajan pidentäminen kahteen vuoteen on tärkeä parannus. **Katsomme kuitenkin, että opiskelijan oleskeluluvan tulisi alusta alkaen olla pysyvä.** Se olisi opiskelijoille selkeä viesti siitä, että he ovat tervetulleita opiskelemaan sekä jäämään Suomeen työskentelemään opintojensa jälkeen. Oleskeluluvan muuttaminen pysyväksi myös tukisi koulutus- ja työperusteisen maahanmuuton tiekartan tavoitetta Suomessa tutkinnon suorittaneiden ulkomaalaisten opiskelijoiden työllistymisasteen nostamisesta nykyisestä n. 50%:sta 75%:iin vuoteen 2030 mennessä.

SYL pitää tervetulleena helpotusta varallisuusvaatimuksien katsomiseen vain ensimmäiseltä vuodelta. Toimeentulon todistaminen tulisi SYL:n mielestä olla opiskelijan omaan ilmoitukseen perustuvaa. Opiskelijan tulee pystyä sähköisesti omalla ilmoituksella tai lomakkeella kertoa esimerkiksi vanhempien taloudellisesta tuesta tai työllistymisestä. Työtulojen huomioon ottaminen on hyvä käytäntö ja toistaiseksi voimassa olevien työsopimusten tulisi riittää, ellei opiskelija itse ilmoita työtilanteensa muuttuneen.

SYL näkee kuitenkin, että opiskelijoiden kohdalla toimeentulon seurantaa ensisijaisempaa on opintojen eteneminen ja sen seuranta. Kansainvälisen opiskelijan tulee suorittaa korkeakoulussa 45 opintopistettä per lukuvuosi ja ammatillisessa oppilaitoksessa opintojen tulee edetä opiskelusuunnitelman mukaisesti. Näin ollen opiskelijan tulisi antaa opiskella rauhassa koko tutkinnon ajan, ellei opinnot kärsi. Tämän valvomiseksi korkeakouluilla ja oppilaitoksilla tulee olla mahdollisuus luovuttaa tietoa opiskelijan opintosuorituksista maahanmuuttovirastolle mahdollisten selvitysten kera. Oleskelulupaprosessi tulee avata korkeakouluille ja oppilaitoksille niin, että maahanmuuttovirasto ja opiskelija itse voivat tehdä tietopyyntöjä. Jos opiskelijan opinnot myöhästyvät esimerkiksi sairaustapauksen takia, voi korkeakoulu tai oppilaitos myöntää opiskelijalle lisävuoden opiskeluun ja näin ollen opintoperustaisen oleskeluluvan tulisi saada jatkoa.

SYL muistuttaa, että oleskelulupiin liittyvien helpotusten lisäksi on tärkeää myös sujuvoittaa maahantuloprosesseja, jotta Suomi olisi houkuttelevampi paikka opiskella. SYL näkee yhdeksi keinoksi D-viisumin kohderyhmän ulottamisen saman tien myös opiskelijoihin. D-viisumin avulla opiskelupaikan vastaanottaneen ja lukukausimaksunsa maksaneen, tai apurahan saaneen, kv-opiskelijan tulee voida saapua Suomeen opiskelemaan ajoissa. Keskimääräinen käsittelyaika vuonna 2020 opiskelijoiden ensimmäisille oleskelulupahakemuksille oli n. 50 päivää, kun erityisasiantuntijoiden kohdalla se oli 21 päivää. Suomen viranomaisten oleskelulupaprosessin pitkien odotusaikojen takia osa kv-opiskelijoista luopuu opiskelupaikoistaan, vaikka oleskelulupahakemusta voisi yhtä hyvin täydentää Suomesta käsin.

Suomen ylioppilaskuntien liitto SYL

Konstantin Kouzmitchev
puheenjohtaja

Sonja Raitamäki
pääsihteeri

Lisätietoja

Yuri Birjulin
kansainvälisten asioiden asiantuntija
yuri.birjulin@syl.fi , 040 0174913